

ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna ma na celu wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy domowej;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczpospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności wymienionej w punktach 2-15.

Obowiązujące kryterium dochodowe wynosi:

1. dla osoby samotnie gospodarującej **776,00 zł**
2. w przypadku rodziny **600,00 zł** na osobę w rodzinie.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub, w przypadku utraty dochodu, z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło jego uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

1. miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
3. kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Tryb przyznania świadczenia z pomocy społecznej składa się z następujących etapów:

1. Złożenie wniosku o udzielenie pomocy:
 - w formie ustnej do protokołu, bezpośrednio u pracownika socjalnego lub telefonicznie,
 - w formie pisemnej, wniosek przesłany pocztą lub złożony bezpośrednio w tutejszym Ośrodku.
2. Sporządzenie wywiadu środowiskowego i planu pomocy:
 - rozeznanie przez pracownika socjalnego sytuacji osobistej i rodzinnej osoby ubiegającej się o pomoc społeczną, tj. przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania klienta. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w ciągu 14 dni roboczych od daty wszczęcia postępowania, a w sprawach pilnych w terminie 2 dni roboczych;
 - wspólne opracowanie planu pomocy przez pracownika socjalnego z osobą, rodziną;
 - wnioskodawca jest zobowiązany przedstawić dokumenty, na podstawie których pracownik socjalny będzie mógł ustalić dane personalne, sytuację bytową i finansową rodziny.
3. Wydanie decyzji administracyjnej w sprawie przyznania bądź odmowy świadczenia.

Wszelkie informacje przekazane pracownikowi socjalnemu podczas wywiadu objęte są tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie do celów przyznania świadczeń pomocy społecznej. W prowadzonym postępowaniu, w przedmiocie przyznania świadczeń z pomocy społecznej, pracownik socjalny kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

Osoba lub rodzina korzystająca z pomocy społecznej zobowiązana jest do współpracy z pracownikiem socjalnym. Brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W sytuacji wystąpienia rażącej dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu, a rzeczywistą sytuacją majątkową, stwierdzoną przez pracownika socjalnego, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej może odmówić przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej ma obowiązek poinformować Ośrodek Pomocy Społecznej o każdej zmianie jego sytuacji osobistej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczenia.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne oraz świadczenia niepieniężne.

FINANSOWE FORMY POMOCY

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie;
 - 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
3. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej z przeznaczeniem na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności: na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Specjalny zasiłek celowy jest świadczeniem przysługującym na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach **przekraczających** kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

NIEFINANSOWE FORMY POMOCY

Praca socjalna udzielana jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Udzielana jest również rodzinom i osobom nie korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna może być świadczona także na rzecz społeczności lokalnej w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom samotnym, bezdomnym z terenu Gminy oraz osobom zmarłym na terenie Gminy, którym rodzina nie jest w stanie zorganizować pochówku lub brak jest rodziny. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez Gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne przysługuje osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo specjalistyczne udzielane jest bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne polega na udzielaniu informacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez proces diagnozy, profilaktyki i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy. Ponadto matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić. Pomoc ta przyznawana jest także dzieciom i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez zakup posiłków.

Wskazana pomoc realizowana jest w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Pomoc w zakresie dożywiania przyznana jest osobom i rodzinom jeżeli:

1. dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego, tj. 1200,00 zł na osobę w rodzinie.
2. dochód netto osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 200% kryterium dochodowego, tj. 1552,00 zł.

Usługi opiekuńcze świadczone są osobom w miejscu zamieszkania i polegają na pomocy w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiece higienicznej i pielęgnacji oraz, w miarę możliwości, na zapewnieniu kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobom samotnym oraz w rodzinie, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Kierowanie do domów pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej jest placówką świadczącą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające, rehabilitacyjne i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Skierowanie do domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, której nie można zapewnić w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i Gminę.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny, do wysokości średniego kosztu utrzymania w danym roku. Mieszkaniec opłaca pobyt w domu w wysokości nie wyższej niż 70% swojego dochodu.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy, z dochodów dziecka,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi,

3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej,

- przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.